

“El repte era construir un personatge a través de les veus de quatre dones”

Xavier Gimeno (Sitges, 1959, premi Marià Vayreda de prosa narrativa amb *Pa de llop* (Empúries, 2003), publica a Proa la novel·la *Fuga*, XIII premi Pere Calders de literatura catalana.

—**Quatre dones, a través de monòlegs intercalats, parlen d'un home —que els és marit, amant, amic o pare— que ha intentat suïcidarse. Per la xerrameca d'aquestes dones, filla a banda, es podria pensar que ha fugit de totes?**

—La sensació de fuga potser la tenen elles. Ell fugí, però no pas de totes.

—**Ho deia en el sentit que no sap ben bé quina relació ha d'establir amb les dones.**

—O potser no troba la relació que busca. Intenta establir una altra mena de relació i va de frustració en frustració. També pel que fa a les relacions amb la filla, No deixa de sentir-se fracassat en la relació pare-filla.

—**A vegades sembla una persona fora del corrent.**

—Sí. Correcte.

—**I per això és tan complicat? Si més no, tal com el veuen elles.**

—Perquè és poc usual. No tenen elements per a comprendre'l. És una persona que veu molt clar què busca i que ha tingut una excel·lència professional, però que no pot desenvolupar-la, ni en el terreny professional ni en el personal ni en el polític. Això li dona un cert aire de misantropia i fugir és l'únic refugi que li queda, potser, en enfocar la seva vida en aquesta excel·lència.

—**Les veus narradores es dirigeixen a ell, però han d'explicar coses que ja sap, perquè el lector, que és qui les sent, finalment, pugui conèixer tots els detalls i circumstàncies compartides.**

—Correcte. De fet, la novel·la neix d'un repte: es pot construir un personatge sense donar-li la veu? I ho faig a través de les veus dels altres.

—**Sovint, o a vegades, les dones expliquen coses de la seva vida quotidiana que no tenen cap rellevància o significació, pel que fa al coneixement del personatge masculí i les seves relacions amb les dones. Per què?**

—Suposo que per coherència narrativa i per donar versemblança. No s'ha de suposar que parlen d'un sol tema. Una idea

TINA BAGUÉ

Xavier Gimeno va obtenir el premi Pere Calders amb la novel·la *Fuga*, acabada de publicar per Proa.

els porta a un altre lloc, espontàniament.

—**En dibuixar el protagonista a través dels ulls de quatre dones no heu volgut dir que hi ha tants personatges com visions té la gent d'ell? Dit d'una altra manera, volíeu que fossin quatre visions diferents o complementàries?**

—Una mica totes dues coses. Cadascuna té una visió diferent del personatge a partir de la relació que han mantingut amb ell. La de l'amant no pot ser la de la filla. Passa que una sola visió no pot monopolitzar la visió del personatge. Tots som sumes de diverses visions.

—**Queda clar que no heu volgut diferenciar l'estil de les quatre veus. Totes utilitzen el mateix tipus de monòleg interior.**

—Sí. Però crec que hi ha diferències de registre que corresponen a diferències psicològiques i de caràcter. Hi ha personatges més agressius i personatges més reposats.

—**Abans de posar-vos a escriure els monòlegs ja sabíeu què havien de dir totes elles, o, en pro de l'espontaneïtat, us heu deixat anar?**

—Tenia clar l'inici i el final, però el laberint emocional, el trajecte emocional, no el tenia planejat, en absolut. De mica en mica, les situacions anaven donant coherència a cada personatge.

—**Un dels altres reptes de la novel·la era de crear un personatge singular, fora del corrent, però que resultés creïble, no?**

—Sí. I tant. És fill de la nostra època i de la nostra història. Comença a moure's durant la dictadura, es fa durant la transició i esclata al moment actual. Ara, no sé si arriba a ser representatiu, atès que és excepcional, tot i que de personatges injustament rebutjats acadèmicament n'hi ha. Volia que fos versemblant, al marge de ser representatiu o no.

—**Finalment, per què només és descrit i jutjat per dones?**

—La pregunta me l'he feta moltes vegades i no hi he trobat cap resposta satisfactòria. Potser perquè les veus femenines tenen més presència que no les masculines, a la nostra societat, i he volgut constatar això. Però no ho sé.

Lluís Bonada